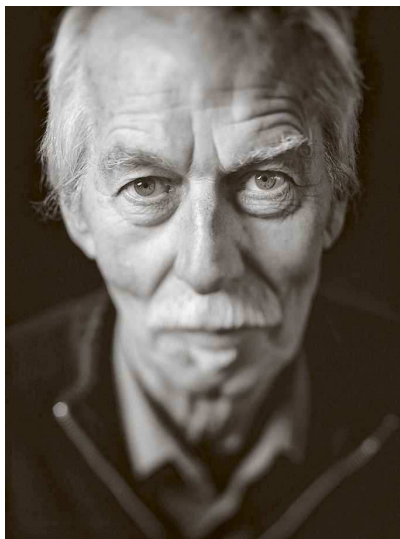

De aardbevingen in meervoudig perspectief

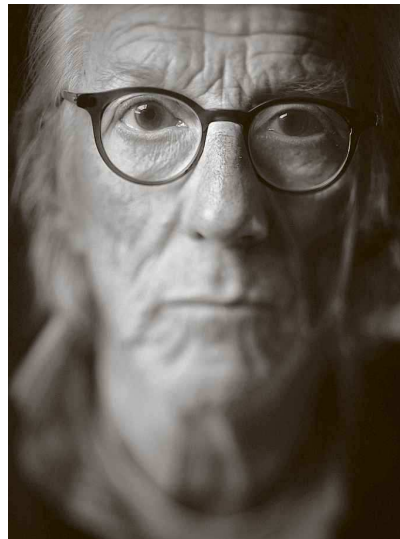
Aardbevingsboegbeeld Annemarie Heite

Met de expositie *De bevingen van binnen* schetsen oud-NOS-verslaggever Rienk Kamer en fotograaf Sake Elzinga in beeld en geluid een indringend portret van 21 betrokkenen bij de aardbevingen in Groningen. Ja, ook van Thijs Jurgens, directeur aardbevingen van de NAM. „We willen het hele verhaal laten vertellen. Ook hij ligt er wakker van.”

Gedupeerde Homme Wedman

LIEKE VAN DEN KROMMENACKER

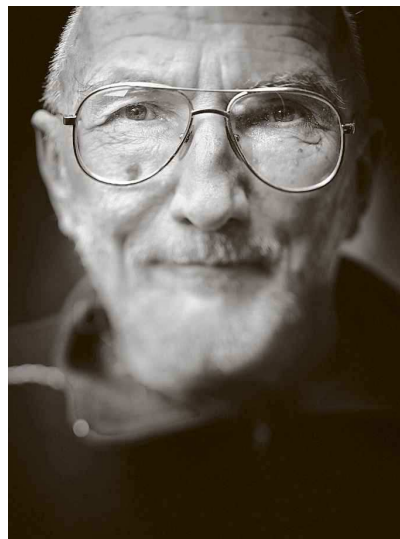
Aardbevingsambassadeur Freek de Jonge

PvdA-Tweede Kamerlid Henk Nijboer

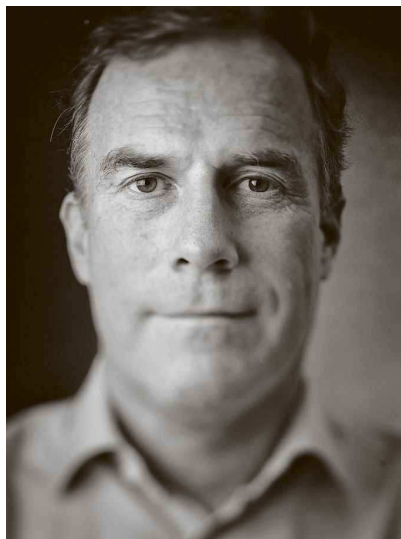
Gedupeerde Gonnie Brouwer

'Hongerstaker' Jan Holtman

Esmée Wester

NAM-aardbevingsdirecteur Thijs Jurgens

'Ik maak foto's van beschadigde huizen, ik spreek gedupeerden. Maar dat is niet het hele verhaal'

Er waren die twee vragen waar fotograaf Sake Elzinga geregeld mee in slaap viel: hoe houden de aardbevingen mensen in het gebied precies wakker? En hoe breng ik dat in beeld op een manier die echt beklijft?

„Wat ik wilde weten”, zegt Elzinga, „is of iemand vlak voor hij in slaap valt denkt: oh, straks komt mijn plafond naar beneden. Of laat je dat los en dwalen je gedachten af naar dagelijkse beslommeringen? Mede dankzij mijn werk hoor en lees ik natuurlijk veel over de aardbevingen. Ik maak foto's van beschadigde huizen, ik spreek gedupeerden. Maar dat is niet het hele verhaal.”

Het onderwerp liet Elzinga niet los. Hetzelfde sentiment leefde bij Rienk Kamer, die dertig jaar als NOS-

verslaggever door binnen- en buitenland trok en sinds enkele jaren onder meer als docent journalistiek verbonden is aan de Rijksuniversiteit Groningen. Kamer woont in Rolde, praktisch om de hoek bij Elzinga in Assen. Waar de paden van de heren elkaar al jaren beroepsmatig kruisen, wisten ze een jaar geleden hun beider ideeën voor een diepgravend aardbevingsproject te verlichten: een project dat de verschillende perspectieven van betrokkenen bijeenbrengt. In beeld én geluid. Kamer: „In ons werk spreken we logischerwijs met veel gedupeerden. Maar we horen ook wel eens de andere kant en dachten: misschien zit daar het verhaal, in een combinatie van beide.”

De aanpak resulteerde in *De be-*

vingen van binnen, een tentoonstelling van 21 portretten – 1,20 x 0,90 meter, plus vier vlaggendoeken van 1,50 bij 2 meter – die vanaf maandag vier weken het atrium van het Groningse provinciehuis sieren. Het is vermoedelijk de eerste keer dat mensen als Thijs Jurgens, directeur aardbevingen bij de NAM, vredig de ruimte deelt met aardbevingsboegbeeld Annemarie Heite of de 17-jarige Esmée Brouwer uit Slochteren, die haar huis in 2014 al kortstondig moest verlaten vanwege instortingsgevaar.

Onder de geportretteerden zijn onder meer ook cabaretier Freek de Jonge, die zich opwierp als ambassadeur van het gebied, en het Groningse Tweede Kamerlid Henk Nijboer (PvdA). Hij zat in de coalitie op

het moment dat het Centrum Veilig Wonen werd opgericht om de schadeafhandeling over te nemen van de NAM – een stap die bepaald niet vlekkeloos verliep.

Kamer interviewde alle betrokkenen van twee tot vier minuten. Bezoekers van de expositie horen de verhalen van de geportretteerden terwijl ze hen recht in de ogen aankijken – Elzinga drukte alleen de ogen van de betrokkenen scherp af. „Zo zuigen de beelden je helemaal het verhaal in. Het zijn dwingende portretten geworden”, zegt hij, wijzend op de zachte blik in de ogen van aardbevingsdirecteur Jurgens. „Wie dat ziet, ziet niet alleen de 'zakeman' Jurgens. Je ziet: hij is ook een mens.” Kamer: „Ook hij ligt wakker.”

Waarmee Kamer in geen geval de ellende van de gedupeerden bedoeld te bagatelliseren. Dat de expositie ook een andere kant toont, maakt het verhaal van de 17-jarige Brouwer, die haar ouders harder zag huilen om de aardbevingen dan om de dood van haar opa, niet minder schrijnend. Integendeel.

Dat de ervaringen van bevings-slachtoffers ook politici niet koud laten, bevestigt Kamerlid Nijboer, wiens ouders nog altijd in zijn geboortedorp Ten Boer wonen. „Het snijdt me door de ziel. Als je op een verjaardag komt bij vrienden, kijken ouders je soms in de ogen. Ze hebben hun hele leven geïnvesteerd in een huis dat instort.” Verderop in het fragment over de rol van de politiek: „Ik vind dat we het slecht heb-

ben gedaan. Dat gesteggel met de NAM was slecht. Toen hebben we het Centrum Veilig Wonen ertussen gezet, maar ook dat was een slechte oplossing. Daar mag je me verantwoordelijk voor houden.”

Jurgens besluit het interview met de wens dat de NAM en de bewoners weer dichter bij elkaar komen. „Ik hoop dat we op een gegeven moment weer een welkome buur zijn. Dat zal niet in één keer gaan, maar de intentie is goed.”

Juist in de verscheidenheid van de verhalen schuilt volgens Kamer de kracht van de tentoonstelling. „We willen het hele verhaal vertellen. In de hoop dat mensen bereid zijn om via de ogen van een ander wat beter naar elkaars perspectief te luisteren. Hier én in het westen van het land.”

De bevingen van binnen

De multimediale expositie *De bevingen van binnen* is van 18 februari tot en met 15 maart op werkdagen te zien in het Atrium van het Provinciehuis in Groningen (09.00 - 17.00 uur), Martinikerhof 12. De toegang is gratis, maar omdat de ruimte onverwacht korte tijd in gebruik kan zijn voor een evenement, is het verstandig voor een bezoek even te bellen met het Provinciehuis: 050-3164234. Meer informatie is te vinden op: www.debevingenvanbinnen.nl